

Z novim letom je začela izhajati ta slovaška smotra (Slovaki imenujejo svoje narečje, ki je naravno nadaljevanje češčine, „slovenski“ jezik kakor mi). Duh, ki veje iz nje, utegne Slovakom dati svežega življenja. Pri popolnem respektu do dela naših očetov treba priznati, da moremo za uspehe novih časov zahvaliti poglavito novo politično taktiko. Slovenski ideal treba gledati izključno v demokratskem delu, nikdar pa v kakem aristokratsko-estetizujočem in klerikalnem sanjarstvu... Naš politični problem tiči v tem: kako spraviti v sklad naše narodne cilje s cilji prave demokracije. Na srečo to ni tako težko, ker naša narodna družba ni toliko razvita, da bi si prebitki poedinih njenih vrst nasprotovali. Slovenski narod tvorijo: mali posestniki in delavci... Prebivamo v Ogrski; poročati hočemo zato ne le o svojih domačih stvareh, ampak tudi o življenju naših „socii dolorum“ — ogrskih nerodnosti, izmed ostalih Slovanov pa bomo spremljali življenje naših najbližjih bratov, Čehov. „Kaj novega se rodi v duši slovenskega ljudstva?“ je naslov enega članka, ki kaže, kako se je „golobja“, to je robska duša slovaška Kollárjevih časov razvila dandanes v samostojno bitje. Močan je bil vpliv Slovakov v Ameriki, kjer jih živi nad pol milijona, vpliv listov „Tyždennik“ (Tednik) in „Ludovih Novin“, vpliv aktivnega posezanja v volitve, končno pa je Slovaku odprlo oči nenarodno ponašanje duhovništva in hierarhije. In tu člankar ostro kritizira katoliško svečenstvo, ki stoji z 90% v protivnem, madžarizačnem taboru; do malo izjem je pri zadnjih volitvah katoliško duhovništvo šlo z Madžari; zato sedaj govori ljudstvo kakor v enem glasu: naši duhovniki so nas prevarali. „Quomodo itur in Hungaria ad astra?“ Dne 27. dec. 1906 je bilo v uradnem časopisu čitati, da je katoliški župnik Julij Huber dobil opatstvo vesprimsko in sicer za svoje zasluge na polju madžarizacije. Izmed ostalih člankov naj še bode omenjen „List iz Hrvatske“ od pokretaša dr. Milana Hamrla, ki razlaga sedanjo politično situacijo v banovini.

Dr. Fr. Ilešič.

Srbska lista o Simonu Gregorčiču. „Brankovo Kolo“ je posvetilo v 46. številki na prvem mestu našemu pesniku cel članek, ki poroča srbskemu občinstvu o njegovem življenju, delovanju in pomenu. Tudi „Srpski Književni Glasnik“ se spominja (broj 141., XVII. 11. str. 880.) v točnem nekrologu umrlega pesnika. „Brankovo Kolo“ omenja v isti številki med „Drobižem“ tudi našo „Družbo sv. Mohorja“, ki jo pomotoma imenuje „kranjsko“ (!). Sporočivši ogromen uspeh naše družbe (81.979 članov, 491.874 knjig), dostavlja tole samoispoved: „A kako mi? Koliko je članova naše Matice, „Srpske Književne Zadruge“, ovih i onih zadužbina, izdavača itd? Bože oprostí! Svi mi da se u so (— sol) pretvorimo, ne bismo članovima „Družbe sv. Mohorja“ osolili ručka! Poleg sveg našeg razmetanja „pjemontizajući“ medju južnim Slovenima, i mi i Hrvati, ili ne umemo da pogodimo ili nećemo da znamo, šta narodu treba, te da mu omilimo knjigu.

Dr. Jos. Tominšek.

„Naš život.“ Spisanije za literatura, kritika i teater.“ -- Pod tem naslovom izhaja v Sofiji pod uredništvom O. Strašimirova moderna bulgarska revija, nekako iste velikosti in podobne vsebine kakor naš „Zvon“. Naročnina (8 levov na leto) se pošilja v Sofijo na naslov lista.

Dr. J. T.

Blgarska Sbirka (bolgarski zbornik, ki ga urejuje S. S. Bobčev) poroča v osmi lanskí številki obširneje o shodu jugoslovanskih književnikov v Sofiji, a v deveti o jugoslovanski izložbi istotam. A. Bonkin ocenja jako ugodno Zofke Kveder-Jelovškove knjigo „Iskre“ ter objavlja svoj prevod ene njenih črtic. Bolgari so dobili tudi prevod Goethejevega „Fausta“ od dr. Al. Balabanova.

— č.